

Beoogde versoepeling pakt verkeerd uit

De Europese verordening overbrenging afvalstoffen (Evova) werd in juli 2007 herzien. De aanpassing beoogde een versoepeling van de wetgeving voor het grensoverschrijdend vervoer van ongevaarlijke afvalstoffen te bewerkstelligen. Ron Laan, milieu-advocaat bij Van Diepen Van der Kroef Advocaten, vindt dat het regime hiervoor echter juist is verscherpt.

De Evova kent na een herziening in juli 2007 nieuwe vereisten voor het grensoverschrijdend transport van zogenoemde groenelijststoffen. Dat betreft transporten van ongevaarlijke afvalstoffen zoals metalen, papier en kunststof. De herziening moest het vervoer hiervan eenvoudiger maken, maar in de praktijk is het regime juist strenger geworden, meent milieu-advocaat Ron Laan van Van Diepen Van der Kroef Advocaten. Hij geeft een voorbeeld uit zijn praktijk. 'De Evova stelt dat afvalstoffen die op de groene lijst staan, niet zodanig verontreinigd mogen zijn dat er geen milieuhygiënisch verantwoorde nuttige toepassing mogelijk is. Maatstaven ontbreken echter. Daardoor gebeurt het dat de Douane of VROM-Inspectie bij controles constateert dat de afvalstoffen in de containers te veel verontreinigd zijn om het transport door te laten gaan, terwijl de afzenders een contract op zak hebben van het ontvangende bedrijf dat zonder problemen de afvalstoffen accepteert en wil verwerken.' De overheid gaat daarin te ver, meent Laan. 'De inspecteurs meten zich hiertoe een oordeel aan over de milieutechnieken van bedrijven in het buitenland. De overheid zou echter vooral moeten onderzoeken of nuttige toepassing plaatsvindt, zonder West-Europese milieustandaarden te projecteren op bijvoorbeeld fabrieken in Aziatische landen.'

De onduidelijkheid in de regelgeving heeft inmiddels tot diverse geschillen geleid, en daarop volgende gerechtelijke uitspraken. De milieurechter, in dit geval bij de Raad van State, heeft inmiddels geoordeeld dat de Nederlandse overheid gehouden is een voor het bedrijfsleven kenbare maatstaf te hanteren en dat dit tot dusverre niet het geval is. Weliswaar heeft de VROM-Inspectie zogenoemde vuistregels ontwikkeld, maar die zijn volgens de rechter veel te onduidelijk en in feite onwerkbaar. De VROM-Inspectie heeft zich volgens Laan inmiddels rekenschap gegeven van de jurisprudentie en heeft beloofd de vuistregels aan te passen. Tot op heden is dat volgens hem echter nog niet gebeurd. 'En zolang een duidelijk beleid ontbreekt, verkeren bedrijven in rechtsonzekerheid', aldus Laan. Maar de herziene Evova zorgt bij de groenelijsttransporten voor nog meer complicaties. Exporteurs maken steeds vaker gebruik van de diensten van handelaren die ter plaatse in Azië contacten onderhouden met de verwerkingsfabrieken en aan de hand van dagprijzen er een-tje uitkiezen. Het gaat dan bijvoorbeeld om de nuttige toepassing van kunststoffen, waarbij de afvalstoffen een positieve waarde hebben. De bedrijven krijgen voor de aanlevering van de afvalstoffen betaald en willen daarbij natuurlijk de economisch hoogst haalbare prijs realiseren. De

VROM-Inspectie heeft hiervoor volgens Laan totaal geen oog en volgt vooral de letter van de wet. 'En die schrijft voor dat voorafgaand aan het transport bekend moet zijn welke fabriek de afvalstoffen gaat verwerken.' Een ander probleem ten slotte is dat de handhavers van de Evova zich ook richten op de vraag of sprake is van een ontoelaatbaar mengsel van groenelijstafvalstoffen. Een mengsel van papier en kunststof bijvoorbeeld kan daardoor niet vrijelijk worden getransporteerd van het ene naar het andere land. 'Op dit terrein krijgt de overheid echter wel steun van de rechter', aldus Laan.

Heffingen

In het kader van de brede herwaardering dreigen de administratieve kosten voor het transport van afvalstoffen te worden verhoogd. Een ambtelijke werkgroep heeft voorgesteld leges te gaan heffen voor de registratie op de VIHB-lijst en voor de behandeling van Evova-kennisgevingen. EVO heeft hiertegen inmiddels krachtig geprotesteerd.

